

2015-ci il noyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə vətəndaşların seçki hüququnu pozan hərəkətlərdən (hərəkətsizliklərdən) və qərarlardan şikayətlərin araşdırılması məqsədi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü Samir Tağıyevin Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 15 noyabr 2015-ci il tarixli 185 sayılı müraciət üzrə

RƏYİ

Bakı şəhəri

17 noyabr 2015-ci il

Mən, ekspert qrupunun üzvü Samir Tağıyev 2015-ci il noyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsi üzrə namizədliyi Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən irəli sürülmüş və qeydə alınmış Vəliyev İlqar Mahir oğlu və namizədliyi öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş və qeydə alınmış Qarayev Qalib Aslan oğlunun 15 noyabr 2015-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş müraciətini araşdıraraq aşağıdakıları müəyyən etdim:

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"a uyğun olaraq tərtib edilərək müəyyən edilmiş müddətdə verildiyindən tərəfimdən icraata qəbul edilmişdir.

Araşdırma prosesində müraciət etmiş namizədlərlə əlaqə saxlanılmış, onlara əlavə sənədlər və yeni dəlillər təqdim etmək hüquqlarının olması izah edilmiş, araşdırmada iştirakları təmin edilmiş, iclasa dəvət edilsələr də iştirak etməmişlər.

Müraciət etmiş deputatlığa qeydə alınmış namizədlər şikayətlərini onunla əsaslandırmışlar ki, dairə seçki komissiyası onların müraciətini araşdırarkən araşdırmada və iclasda iştiraklarını təmin etməmiş, səsvermə günü özləri, vəkil etdikləri şəxslər və təyin edilmiş müşahidəçiləri tərəfindən dairə seçki komissiyasının əhatə etdiyi bütün seçki məntəqələrində seçki məntəqələrinin açılmasından başlayaraq müxtəlif vaxtlarda səsvermənin gedişi, səslərin hesablanması və protokollaşdırılmasında müşahidə etdikləri, seçici fəallığı və digər seçki hərəkətləri ilə bağlı çoxlu sayda qanun pozuntularını nəzərə almamışdır. Belə ki, onlar tərəfindən Ağdaş şəhərində yerləşən 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 və 19 sayılı, Dəhnəxəlilli kəndindəki 11 sayılı, Yuxarı Ağcayazı kəndindəki 12 sayılı, Qolqəti kəndindəki 13 sayılı, Şəkilli kəndindəki 14 sayılı, Qoşaçovaq kəndində bələdiyyənin binasında yerləşən 15 sayılı, Güvə kəndindəki 16 sayılı, Pirkəkə kəndindəki 17 sayılı, Ərəbocağı kəndindəki 18 sayılı və rayonun digər kəndində yerləşən 22

seçki məntəqəsində səsvermə prosesində, səslərin hesablanması və səsvermənin nəticələrinə dair protokolların tərtib edilməsində bu və ya digər şəkildə seçkilərin nəticəsinə təsir edə biləcək seçki qanunvericiliyinin pozulmasının baş verdiyi protokolların seçki məntəqəsində tərtib edilməməsi, səsvermənin nəticələrinin orada elan edilməməsi və protokolların surətinin müşahidəçilərə verilməməsi və seçki prosesinə müdaxilə edildiyi iddia edilsə də, dairə seçki komissiyası tərəfindən 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 19, 21, 23, 26, 29, 30 və 37 sayılı seçki məntəqələrində səslərin yenidən hesablanması aparılmamış, ciddi qanun pozuntularına yol verildiyinə görə 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 25, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39 və 40 sayılı seçki məntəqələrində səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilməmişdir.

Araşdırma prosesində müraciət etmiş namizədlərlə əlaqə saxlanılmış, onlara əlavə sənədlər və yeni dəlillər təqdim etmək hüquqlarının olması izah edilmiş, araşdırmada iştirakları təmin edilmiş, iclasa dəvət edilsələr də iştirak etməmişlər.

Aparılmış araşdırma ilə müəyyən edilmişdir ki, dairə seçki komissiyasında şikayətçilərin müraciəti araşdırılarkən seçki dairəsinin əhatə etdiyi bütün məntəqə seçki komissiyalarının sədrilərindən, inzibati binalarında seçki məntəqələri yerləşən bələdiyyələrin sədrilərindən və ərazi icra nümayəndələrindən səsvermə günü həmin məntəqələrdə pozuntulara yol verilmədiyi, müşahidəçilərin iradələrinin nəzərə alındığı, səsvermənin və səslərin sayılmasının seçki qanunvericiliyinə uyğun aparıldığı, səsvermənin nəticələrinə dair protokolların seçki məntəqələrində tərtib edilməsi və surətlərinin seçki subyektlərinə verilməsi, bələdiyyələr və yerli icra nümayəndələri tərəfindən səsverməyə müdaxilə edilmədiyi barədə izahatlar alınmış və həmin izahatlara əsasən müraciətin əsassız hesab edilərək təmin edilməməsinə dair qərar qəbul edilmişdir.

Araşdırma ilə əlaqədar dairə seçki komissiyasından mübahisələndirilən məntəqə seçki komissiyalarının səsvermənin nəticələrinə dair protokolları alınaraq baxış keçirilmişdir. Baxış nəticəsində 3, 5, 7, 9, 12, 14, 16, 17, 18, 22, 24, 25, 27, 28, 34, 35 və 39 sayılı seçki məntəqələrinin səsvermənin nəticələrinə dair protokollarında bu və ya digər formada seçicilərin iradəsini müəyyənləşdirməyə imkan verməyən pozuntular müəyyən edilmişdir. Belə ki, 3, 9, 14, 17, 18, 22, 24, 28 və 35 sayılı seçki məntəqələrində səslərin söz və rəqəmlə yazılışında yolverilməz düzəlişlər və fərqlər, 5, 7, 12, 16, 25, 27, 34 və 39 sayılı seçki məntəqələrində namizədlərə verilmiş etibarlı hesab edilmiş səslərin ümumi sayı uyğun olmaması, balansın pozulması, seçicilərə verilmiş bülletenlərlə səsvermə qutusunda çıxan bülletenlərin sayı arasında fərqlər, bəzi namizədlərə aid səslərə sonradan düzəlişin edilməsi halları müəyyən edilmişdir.

Göstərilən pozuntular seçki qanunvericiliyinin tələblərinə görə məntəqə seçki komissiyalarında səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi üçün əsas yaratdığından 3, 5, 7, 9, 12, 14, 16, 17, 18, 22, 24, 25, 27, 28,

34, 35 və 39 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi üçün hüquqi əsaslar yaranmışdır.

Nəticələri etibarsız hesab ediləcək seçki məntəqələrinin sayı seçki dairəsində olan seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən çoxunu təşkil edir. Həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçicilərin sayı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçicilərin ümumi sayının 1/4-dən çoxunu təşkil edir. Belə ki, səsvermənin nəticələri etibarsız hesab ediləcək seçki məntəqələrinin sayı 17, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçicilərin sayı 14377, seçki dairəsində olan seçki məntəqələrinin ümumi sayı 40, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçicilərin sayı isə 39994-dür.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 170.2-ci maddəsində göstərilir ki, dairə seçki komissiyası və ya Mərkəzi Seçki Komissiyası birmandatlı seçki dairəsi üzrə aşağıdakı hallarda seçkiləri etibarsız sayır:

- 170.2.1. səsvermə keçirilməsi və ya səsvermənin nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi zamanı seçki dairəsi üzrə yol verilən qanun pozuntuları seçicilərin iradəsini müəyyənləşdirməyə imkan vermədikdə;

- 170.2.2. birmandatlı seçki dairəsi üzrə səsvermə zamanı səsvermənin nəticələri etibarsız sayılmış seçki məntəqələrinin sayı həmin seçki dairəsində olan seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən çoxunu təşkil etdikdə və ya ləğv edildikdə, o şərtlə ki, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçicilərin sayı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçicilərin ümumi sayının 1/4-dən çoxunu təşkil etsin.

Göstərilənlərə əsasən müraciətin təmin edilməsi, dairə seçki komissiyasının mübahisələndirilən 7 noyabr 2015-ci il tarixli 23/80 sayılı qərarının ləğv edilməsi, seçki dairəsinin 3, 5, 7, 9, 12, 14, 16, 17, 18, 22, 24, 25, 27, 28, 34, 35 və 39 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi və seçki dairəsi üzrə seçkilərin etibarsız sayılması üçün hüquqi əsaslar yaranmışdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 112-ci, 112-1-ci, 170-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 1-ci, 2-ci, 4-cü, 6-cı və 7-ci hissələrinə əsasən **r ə y ə g ə l d i m :**

1. 2015-ci il noyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsi üzrə namizədliyi Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən irəli sürülmüş və qeydə alınmış Vəliyev İlqar Mahir oğlu və namizədliyi öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş və qeydə alınmış Qarayev Qalib Aslan oğlunun 15 noyabr 2015-ci il tarixli 185 sayılı müraciəti təmin edilsin.

2. 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsinin 3, 5, 7, 9, 12, 14, 16, 17, 18, 22, 24, 25, 27, 28, 34, 35 və 39 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilsin və seçki dairəsi üzrə Azərbaycan

Respublikasının Milli Məclisinə seçkilər etibarsız sayılsın.

3. Rəy qəbul edildiyi andan 18 saatdan gec olmayaraq dərc olunsun (internet saytına yerləşdirilsin) və surəti müraciət etmiş şəxsə göndərilsin.

Ekspert qrupunun üzvü

Samir Tağıyev